

ТАҚРИЗ

роҳбари илмӣ ба рисолаи доктори фалсафа Ph.D-и Раҷабов Тоҷиддин Сангиматович дар мавзӯи: «Самтҳои асосӣ ва роҳҳои танзими гаронии андоз дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси Молия - 6D050900 (6D050901 – Молия, муомилоти пулӣ ва қарз) пешниҳод шудааст.

Раҷабов Т.С. соли 2020 ба доктарантура дохил шуда, ҳангоми иҷрои кори илмии худ, дараҷаи баланди мустақилиятро дар ҷамъоварӣ, омузиш ва интиҳоби асарҳои тадқиқотчиён, ки ҷабҳаҳои назариявии кори мазкурро тадқиқ намудаанд нишон дод. Ҳангоми иҷрои рисола ва таҳия намудани мақолаҳо барои ҷоп Раҷабов Т.С., масъулияти балиандро нишон дод, ки ин ба ӯ имконият дод, 10 мақолаҳои илмӣ аз ҷоп барорад, ки аз ин шумора 4 тояш мақолаҳои тақризшавандаанд. Аз соли 2020 то ҳол дар вазифаи ассистенти кафедраи андоз ва андозбандии Донишгоҳи милли Тоҷикистон фаъолияти омузгории худро давом дода истодааст. Сатҳи дониш ва методҳои омӯзиши ассистент Раҷабов Т.С. ба стандартҳои таҳсилоти олӣ мувофиқат мекунад. Раҷабов Т.С. дар бахши фаъолияти илмӣ низ масъулият дошта, ҳамасола бо маърузаҳо дар конференсияҳои илмӣ-тадқиқотии ҷумҳуриявӣ ва байналхалқӣ иштирок менамояд. Ҳангоми кор бо диссертатсия докторант, доктор фалсафа (PhD) худро ҳамчун тадқиқотчи илмӣ ташкилотчӣ, сари вақт иҷрокунанда ва масъулитшинос нишон дода тавонист, ки ин ба ӯ имконит дод, натиҷаҳои ба дастмадаро ҳаматарафа таҳия ва шарҳ диҳад, истифода бурдани методҳои зарурии тадқиқотро мустақилона муайян ва асоснок намуда тавонист.

Мубрамияти мавзӯи интиҳобгардидаи тадқиқоти диссертатсионии Раҷабов Т.С. аз он бармеояд, ки танзими сатҳи гаронии андоз дар маркази диққати Ҳукумати ҷумҳурӣ, қарор дошта, ба талаботҳои бандҳои Шиносномаи феҳристи ихтисосҳои КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси Молия - 6D050900 (6D050901 – Молия, муомилоти пулӣ ва қарз), мувофиқат мекунад: банди 2. Молияи давлатӣ, ҳудудӣ ва маҳаллӣ, зербандҳои: 2.4. Пешгӯӣ ва банақшагирии бучетию андозӣ дар иқтисоди бозорӣ; 2.5. Танзими андозии бахшҳои иқтисодиёт; 2.6. Назарияи бунёди системаи бучетию андозӣ; 2.9. Асосҳои назариявӣ, афзалиятҳои сиёсати андозӣ ва самтҳои асосии ислоҳоти низоми андозӣ; 2.16. Сиёсати бучетию андозии давлат дар иқтисоди бозорӣ; 2.20. Шаклдигаркунии низоми бучетию андозӣ дар марҳилаҳои гуногуни рушди иқтисодиёт: фишангҳо ва амсилаҳои мутобиқсозӣ; 3.14. Назария, методология ва концепсияҳои бунёди андозбандии субъектҳои хоҷагидор; 3.16. Мониторинги саҳми андозии субъектҳои хоҷагидор; 3.17. Таҳқиқоти вобастагии байни нарх ва андозбандӣ; 3.19. Назарияи қабули қарорҳо ва методҳои идоракунии хавфҳои молиявӣ ва андозӣ; 3.30. Баҳисобгирии андоз ҳамчун унсурҳои андозбандӣ.

Қайд кардан ҷоиқ аст, ки барои рисола сохтори мантиқии хубро дошта, мақсад ва вазифаҳо дуруст таҳрезӣ шуда, бо забони илмӣ фаҳмо омода гардида, пешниҳод ва тақлифоти муаллиф илман асоснок таҳия гардидааст.

Дастовардҳои назариявӣ ва аналитикии муаллиф арзиши баланди илмӣ доранд. Бандҳои навгониҳои илмӣ, моҳияти тадқиқотро кушода, дар худ иқтисодии зиёди илмӣ ва амалию методологӣ дошта, арзиши баланди кори мазкурро тасдиқ менамоянд. Қайд кардан зарур аст, ки натиҷаҳои муҳими назариявӣ методологии дар дисертатсия мавҷудбуда, таклифу ҳулосаҳо, равишҳои асосие, ки дар рафти таҳияи рисолаи омодашуда ва то таклифҳои амалии ба мақомоти идораи давлатӣ расонидашуда, метавонад дар хоҳишдиҳии гаронии андоз, мусоидат кунад.

Дар баробари инҳо, диққати махсусро меарзад, ҷабҳаҳои мусбии кори иҷрогардида, ки мантиқи он бо тартиби зерин сохта шудааст.

Навгониҳои илмӣ таҳқиқот аз асосноккунии концепсияи танзими андозӣ ва коркардҳои методӣ оид ба самтҳои асосии такмили механизми танзими гаронии андоз дар иқтисодиёт оид ба рушди иқтисоди миллӣ истехсолоти ватанӣ иборат мебошад.

Натиҷаҳои муҳимтарини илмӣ, ки ба ҳимоя пешниҳод мегарданд, аз инҳо иборатанд:

1. Дар асоси омӯзиши таҳаввулоти назариявии гаронии андозҳо маълум гардид, ки нисбати таълифоти мазкур назари ягона вуҷуд надорад. Тафсири муаллиф чунин ифода ёфтааст, ки гаронии андоз дар сатҳи субъектҳои иқтисодӣ, ҳамчун нишондиҳандаи нисбии тавсифкунандаи ҳиссаи андозҳои ҳисобшуда дар даромади умумӣ, ки бо дар назардошти талаботи қонунгузориҳои андоз ҳисоб карда мешавад;
2. Бартарӣ ва нуқсонҳои усулҳои ҳисоб кардани гаронии андозро омӯхта, методологияи худро барои ҳисоб намудани гаронии андоз пешниҳод намудем, ки ҳолати воқеии ҳисоб намудани гаронии андозро то дараҷае дуруст менамояд;
3. Таҷрибаи ҷаҳонии андозбандӣ аз нуқтаи назари танзими гаронии андоз таҳлил карда, механизмҳо ва воситаҳои нави муносибатҳои байни андозсупорандагон ва мақомоти андоз муайян карда шуда, истифодаи таҷрибаи Федератсияи Россия, ки низоми андози он ба низоми андози кишвари мо нисбатан шабоҳат дорад, бо дарназардошти шароит ва муносиб гардонидани он ба низоми миллии андоз бояд ба таври васеъ истифода бурд;
4. Масъалаҳои танзими гаронии андозро аз нуқтаи назари муносибатҳои институтсионалӣ муайян намудем, ки мақомоти андози Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ҳамчун мақоми ваколатдор, баҳри назорати воридотҳои андозӣ ба буҷет ба ҳисоб меравад, якчанд маротиба ислоҳотҳои андозиро баҳри хоҳиш ва муътадил нигоҳ доштани гаронии андоз гузаронидааст;
5. Ҳолати сатҳи гаронии андозро дар ҷумҳурӣ вобаста ба нишондиҳандаҳои иқтисодӣ муайян намудем ва яке аз роҳҳои хоҳишдиҳии гаронии андозро дар имтиёзҳои андозии хусусияти инфиродидоштаи мебинем, ки сатҳи гаронии андозро ба эътидол мебарорад ва шахсро аз пардохт кардани андоз қисман ва ё пурра озод менамояд;
6. Модели эконометрикии коэффитсиентҳои таносуби ҷуфтшуда таҳия шудааст, ки таъсири даромадҳои андозро аз нишондиҳандаҳои иқтисодӣ нишон медиҳад, дурнамои даромадҳои андоз, ММД ба сари аҳоли, буҷети

давлатӣ, гаронии андоз ба сари аҳоли, гаронии андоз ба сари андозсупорандагон таҳия шудааст ва барои танзими гаронии андоз дар Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсияҳо пешниҳод шудаанд.

Вобаста ба гуфтаҳои боло, тавачҷуҳи махсусро равишҳои муаллифи рисола оид ба таҳлили муаммоҳои ҷойдошта ва имкониятҳои ҳал намудани онҳо ишғол менамояд.

Хулоса ва пешниҳодҳо ҷиҳати истифодаи илмию амалӣ асоснок ва мутобиқ омода шудаанд. Дар маҷмӯъ рисола аҳамияти кифояи илмӣ ва назариявӣ амалиро дорост ва кори илмӣ-тадқиқотии баитмомрасидашуда дар сатҳи ҷимояи ошкоро ба ҳисоб меравад.

Рисолаи доктори фалсафа Ph.D-и Раҷабов Т.С. дар мавзӯи: «Самтҳои асосӣ ва роҳҳои танзими гаронии андоз дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050900 – Молия (6D050901 – молия, муомилоти пулӣ ва қарз) пешниҳод шудааст, кори мустақилона анҷомдода, мантиқӣ ва ба итмомрасидаи илмӣ - квалитсионӣ буда, арзиши баланди илмӣ дошта, барои муҳокима ва ҷимояи минбаъда дар Шурои диссертатсионии мувофиқ ҷиҳати сазовор гардидан ба дараҷаи илмии доктори фалсафа Ph.D аз рӯи ихтисоси 6D050900 – Молия (6D050901 – молия, муомилоти пулӣ ва қарз) пешниҳод мегардад.

**Рохбари илмӣ, доктори илмҳои
иқтисодӣ, дотсент, декани
факултети молиявӣ иқтисодии
ДМТ**

Иброҳимзода И.Р.

**Имзои Иброҳимзода И.Р. д.и.и.,
дотсент, декани факултети
молиявӣ иқтисодии Донишгоҳи
миллии Тоҷикистонро тасдиқ
мекунам. Сардори Раёсати
кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи милли Тоҷикистон**

« 10 » сентябрь с.2024

Тавқиев Э.Ш.